

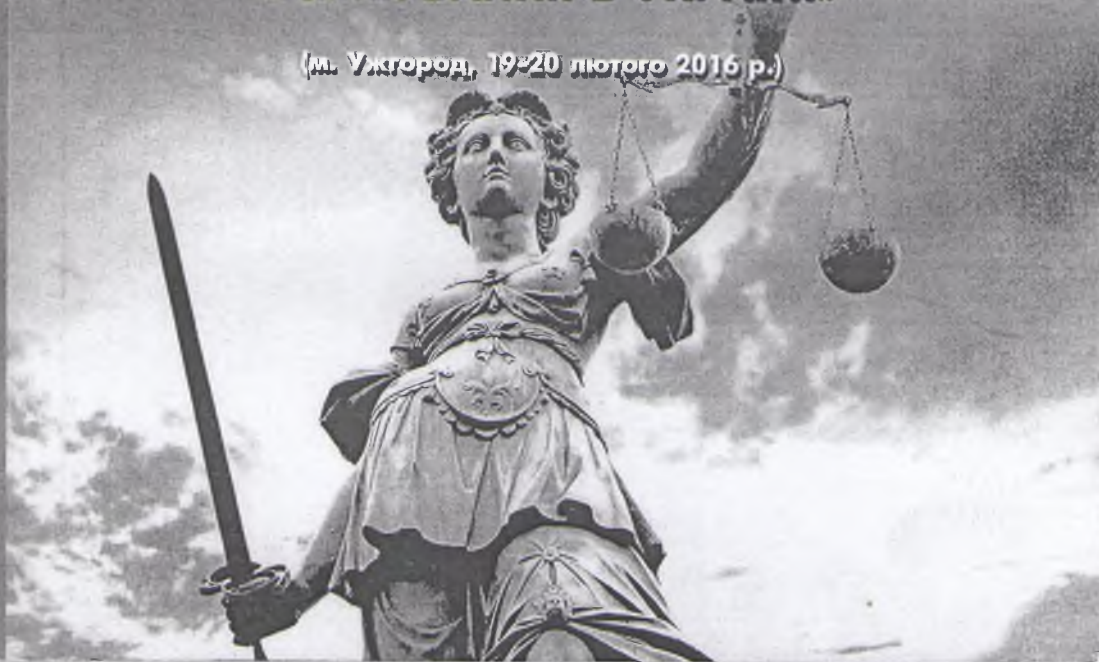
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА КРАЇН ЄВРОПИ
ЦЕНТР ЗАКОНОТВОРЧОСТІ ПРИ ЮРИДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ПРАВОВА ДЕРЖАВА:
ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ»**

(м. Ужгород, 19-20 лютого 2016 р.)

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВИ І ПРАВА КРАЇН ЄВРОПИ
ЦЕНТР ЗАКОНОТВОРЧОСТІ ПРИ ЮРИДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ПРАВОВА ДЕРЖАВА:
ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ
В УКРАЇНІ»**

19-20 лютого 2016 р.

м. Ужгород

УДК 342(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)я43
П 68

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Бисага Ю.М., д.ю.н., професор (головний редактор); Алмаші М.М., к.ю.н., доцент; Белов Д.М., д.ю.н., професор; Булеца С.Б., к.ю.н., доцент; Гомонай В.В., к.ю.н., доцент; Греца Я.В., к.ю.н., доцент; Кампі О.Ю., к.ю.н., доцент; Лазур Я.В., д.ю.н., професор; Митровка Я.В., к.ю.н., доцент; Палітчак М.М., к.і.н., доцент; Рогач О.Я., д.ю.н., професор; Рошканюк В.М., к.ю.н., доцент; Ступник Я.В., к.ю.н., доцент; Чечерський В.І., к.ю.н., доцент; Ченіс О.І., к.ю.н., доцент.

П 68 **«Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні»:** Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Ужгород, 19-20 лютого 2016 р. – Ужгород: Ужгородський національний університет, 2016. – 228 с.

ISBN 978-966-916-074-4

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні», яка відбулася на базі юридичного факультету Ужгородського національного університету 19-20 лютого 2016 р.

УДК 342(477)(063)
ББК 67.9(4Укр)я43

ISBN 978-966-916-074-4

© Інститут держави і права країн Європи
«Ужгородський національний університет», 2016
© Центр законотворчості при юридичному факультеті, 2016

ЗМІСТ

**НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ**

Правова держава в контексті українського досвіду Богініч О. Л.	8
Сучасні проблеми становлення правової держави Гета Д. С.	12
Облік як вид систематизації законодавства (перспективні напрями) Іванченко О. П.	16
Філософсько-правове розуміння поняття «гідність людини» Кожан В. В.	20
Удосконалення законодавства про реабілітацію учасників українського націоналістичного підпілля у роки Другої світової війни Мамонтов І. О.	23
Особливості правової регламентації шлюбно-сімейних відносин за статутом Великого князівства Литовського 1588 р. Остапенко Т. О.	27
Нормативне забезпечення функціонування студентського самоврядування як інституту громадянського суспільства: порівняльно-правовий аспект Осташова В. О.	30
Правомірність поведінки: критерії визначення Свириденко Г. В.	34
Ідея від детерменізму: місія нездійсненна? Телькіска Т. Е.	38
Динамія та інтеграція дуалітету «політична система – соціальна система» в обшарі політичної сфери життя суспільства Твиштова В. М.	40
НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО	
Конституційний над як категорія конституціоналізму Годов Д. М.	44
Нормативна система реалізації права на безпечне для життя і здоров'я довкілля в Україні за міжнародним правом Насильчук Т. Б.	49
Роль депутатських об'єднань у функціонуванні парламенту Поліщук В. М.	53
Питання неупевненості та відповідальності суддів як фактор захисту особи Мельник Ю. П.	57

**НАПРЯМ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС;
СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО**

Цивільно-правовий захист прав пасажирів за договором
повітряного перевезення пасажирів в контексті приватного права
Абрикосов Д. С......

Характеристика цивільної відповідальності юридичної особи
Грабар Н. М......

Зміна кредитного зобов'язання, забезпеченого договором поруки
Гриник Л. І......

Деякі правові аспекти виключення учасника з товариства
з обмеженою відповідальністю
Лукомська О. В......

Поняття затягування цивільного процесу
у контексті стадійності цивільного судочинства
Маруніч Г. І......

Становлення наукового парку в Україні як суб'єкту
правовідносин інтелектуальної власності
Микитас А. К......

Цивільна правосуб'єктність неповнолітніх та малолітніх учасників
у корпоративних правовідносинах
Нечитайло Т. О......

Проблемні аспекти визначення вікового виміру правоздатності фізичної особи
Иарасюк В. М......

Ознаки представництва у цивільному праві України
Погорелова О. В......

Присудова та судова медіації як спосіб вирішення
цивільно-правових спорів у Канаді
Поліщук М. Я......

Особливості застосування принципу територіальності та спеціалізації
під час використання торговельних марок в мережі Інтернет
Рассомахіна О. А......

Проблемні питання процесуального порядку розгляду справ
окремого провадження
Резникова М. О......

До питання правової природи неоплатних договорів перевезення пасажирів
Самойленко Г. В......

Правовідношення з перевезення пасажирів
в механізмі цивільно-правового регулювання
Сумкін С. О......

Витки як форма відповідальності у посередницьких договорах
Осин В. В......

**НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО,
ОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО**

Проблеми інституту доказів і доказування у господарському процесі
Поліщук В. А., Починок К. Б......

Додатковий контроль у сфері будівництва
Побровольська В. В......

Медіація як спосіб вирішення господарських спорів
Поліщук Ю. М......

Правове регулювання комерційного посередництва
(агентських відносин) в Україні
Починок К. Б., Пахолка В. С......

Щодо класифікації валютних обмежень
Пулєйманова С. Р......

**НАПРЯМ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО;
ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Нормативно-правове регулювання правового статусу
капітана морського судна в Україні
Сквирко О. О......

Умови реалізації соціального діалогу
при вирішенні колективних трудових спорів (конфліктів)
Гавришин І. Б., Люблін В. Д......

Щодо питання опосередкованого причинно-наслідкового зв'язку
в трудовому праві
Гимовищенко Д. В......

**НАПРЯМ 6. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО;
ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО**

Вирішення органів місцевого самоврядування
у сфері спрямування плати за землю як регуляторні акти
Кухаренко Н. О......

Оптові ринки сільськогосподарської продукції: зарубіжний досвід
Шелухин Д. С......

Література:

1. Кодекс торговельного мореплавства України [Електронний ресурс]: Кодекс України, Закон, Кодекс від 23.05.1995 р. №176/95-ВР. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр>. – Заголовок з екрану.
2. Давиденко Л.М. Особливості правового статусу капітана судна в міжнародному мореплавстві / Л.М.Давиденко // Актуальні проблеми держави і права. – 2011. – Вип. 60. – С. 425-429

УМОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ ПРИ ВИРІШЕННІ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ (КОНФЛІКТІВ)

Тацишин І. Б.

кандидат юридичних наук, доцент кафедри філософії

Люблін В. Д.

кандидат юридичних наук, доцент кафедри філософії

Львівського національного університету ветеринарної медицини

та біотехнологій імені С. З. Гжицького

м. Львів, Україна

Соціально-економічний стан України вимагає гармонізації інтересів різних соціальних груп та державних органів у безконфліктний спосіб, що повинна забезпечити ефективна державна соціальна політика спрямована на пошук взаємовигідних компромісів.

За даними Федерації професійних спілок України упродовж 2015 року відбулось 18 страйків та 62 акції соціального протесту (у т.ч. 2 – на національному, 5 – на територіальному рівнях), у яких взяли участь майже 34 тис. найманих працівників. Причиною таких протестних дій є заборгованість із виплати заробітної плати, що сягає мільйонів, а подекуди й десятків мільйонів гривень [1].

В розрізі останніх подій, зокрема обговорення проекту Трудового кодексу України, нововведень в пенсійному забезпеченні, умов надання, збільшення вартості комунальних послуг, соціальне напруження громадян України зростає і проявляється у різного роду масових акціях – мітингах, акціях протесту, пікетажах тощо.

Соціальний діалог – як система відносин між найманими працівниками (їх представниками – профспілковими організаціями та їх об'єднаннями), роботодавцями (їх представниками – організаціями роботодавців і їх об'єднаннями) та органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування, і система пошуків шляхів уникнення виникненню колективних трудових спорів (конфліктів) переслідують

одну мету – забезпечення соціального миру у сфері суспільної праці, як основи стабільності, сталого соціально-економічного розвитку окремих підприємств, галузей, територій і держави у цілому в інтересах працівників, роботодавців та суспільства [2].

Беручи до уваги наведений вище правовий механізм вважаємо за необхідне проаналізувати вирішення колективного трудового спору на національному рівні між спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні та Кабінетом Міністрів України, що зареєстрований згідно розпорядження Національної служби посередництва та примирення від 30.04.2015р. № 111-р [3].

Спільний представницький орган репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок (далі по тексті – СПО об'єднань профспілок) утворено 4 вересня 2012 року на виконання Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про соціальний діалог в Україні», «Про колективні договори та угоди», Конвенції МОП № 98, 144, 154 шляхом підписання угоди з Федерації профспілок України, Конфедерації вільних профспілок України, Федерації профспілок транспортників України, Об'єднання всеукраїнських автономних профспілок, Об'єднання всеукраїнських профспілок і профоб'єднань «Єдність» з метою вироблення консолідованої позиції та спільних дій щодо: формування та реалізації державної соціальної і економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин та забезпечення підвищення рівня і якості життя громадян, соціальної стабільності в суспільстві, забезпечення представництва і захисту прав та інтересів працівників у відносинах з органами державної влади, об'єднаннями організацій роботодавців, а також при укладенні та реалізації Генеральної угоди, забезпечення участі у соціальному діалозі на національному рівні та міжнародних заходах.

Проводячи аналіз реалізації соціального діалогу щодо виконання вимог СПО об'єднань профспілок можна прийти до наступних висновків, зокрема:

1. Прожитковий мінімум та мінімальна заробітна плата були підвищені в 2015 році лише один раз з 1 вересня 2015 року, що у розрізі індексу інфляції за 2015 рік – 143% є абсолютно недостатнім та веде до зменшення платоспроможності та захищеності найманих працівників. Надалі залишається невирішеним питання обрахунку прожиткового мінімуму на реальних вартісних показниках наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, що склались у 2015 році, що як наслідок призводить до затвердження занижених показників.

2. Щодо вимоги до 1 липня 2015 року проведення індексації грошових доходів населення для забезпечення ефективного захисту трудових доходів, пенсій, соціальних доплат та страхових виплат склалась ситуація, яка ставить під

сумнів існування соціального діалогу з органами виконавчої влади, оскільки у відповідності до листа Міністерства фінансів України від 24.06.2015 р. № 31-09010-09-8/21023 «Про індексацію грошових доходів населення» оскільки проведення у 2015 році індексації грошових доходів населення має здійснюватися після прийняття Кабінетом Міністрів України постанови, яку відповідно до абзацу другого пункту 9 розділу «Прикінцеві положення» Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» Кабінету Міністрів України доручено розробити та затвердити у 2015 році. Дане роз'яснення Міністерства фінансів України не є нормативно-правовим актом і не має жодних юридичних наслідків оскільки Закон України «Про індексацію грошових доходів населення» продовжував діяти, як і Порядку проведення індексації грошових доходів населення, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17.07.2003 р. №1078. Станом на 1 січня 2016 року така постанова не розроблена та не затверджена, але даний лист спровокував відмову роботодавців державного сектору економіки здійснювати нарахування та виплату індексації найманим працівникам, що спровокувало масові акції протесту оскільки в працівників бюджетної сфери розмір індексації становить третю частину заробітної плати.

3. Заборгованість з виплати заробітної плати до 1 липня 2015 року не погашено, а існують тенденції до її збільшення, що вивело на акції протестів (мітингів, демонстрацій, пікетування, перекривання доріг та ін.) найманих працівників фактично по всій території України.

4. Відповідно до пункту 8 Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України» від 28.12.2014 № 76-VIII дія мораторію на проведення перевірок, встановленого цим Законом, закінчилася 30 червня 2015 року. Але, у відповідності до Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» від 28.12.2014 № 71-VIII. Згідно п. 3 Прикінцевих положень даного Закону у 2015-2016 роках перевірки підприємств, установ та організацій, фізичних осіб – підприємців з обсягом доходу до 20 мільйонів гривень за попередній календарний рік контролюючими органами здійснюються виключно з дозволу Кабінету Міністрів України, за заявкою суб'єкта господарювання щодо його перевірки, згідно з рішенням суду або згідно з вимогами Кримінального процесуального кодексу України. Відповідна норма закону викликала протилежні думки органів державної влади щодо можливості Державної служби України з питань праці здійснювати перевірки дотримання законодавства у сфері трудових відносин, охорони праці та гігієни праці, що призвело до фактичної вимушеної бездіяльності державних інспекторів праці у 2015 році.

Щодо решти вимог СПО об'єднань профспілок слід прийти до висновку про фактичну відсутність будь-яких чітких дій, що були скеровані на їх виконання.

Наведений вище аналіз реалізації соціального діалогу при вирішенні колективного трудового спору свідчить про відсутність політичної волі в урядовій стороні для прийняття відповідних рішень, а навпаки прослідковується тенденція до затягування даного процесу. Одним з можливих варіантів дисциплінування сторін колективного трудового спору (конфлікту) на національному рівні, зокрема з урядової сторони, є визначення граничного строку розгляду колективного трудового спору (конфлікту), шляхом внесення імперативної норми в Закон України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)».

Література:

1. Інформація про стан соціально-трудова відносин, колективні трудові спори (конфлікти) в Україні [Електронний ресурс] // Офіційний веб-портал Федерації професійних спілок України. – Режим доступу: <http://www.fpsu.org.ua/napryamki-diyalnosti/virobnicha-politika-ta-kolektivno-dogovirne-regulyuvannya/9367-informatsiya-pro-stan-sotsialno-trudovikh-vidnosin-kolektivni-trudovi-spori-konflikti-v-ukrajini>

2. Рішняк М.О. Соціальний діалог між сторонами соціально-трудова відносин при запобіганні виникненню колективних трудових спорів (конфліктів) / М.О. Рішняк // Матеріали науково-практичної конференції «Соціальний діалог між сторонами соціально-трудова відносин при запобіганню виникненню колективних трудових спорів (конфліктів). – Харків. – 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/conf/2015-4/doc/1/13.pdf>

8. Розпорядження Національної служби посередництва та примирення «Про реєстрацію колективного трудового спору (конфлікту) між Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні та Кабінетом Міністрів України» від 30.04.2015р. №111-р [Електронний ресурс] // Офіційний сайт НСПП. – Режим доступу: <http://www.nspp.gov.ua/normativno-pravova-baza-nspp/rozporyadzhennya/3323-rozporyadzhennya-nspp-vid-30-04-2015-roku-111-r>